

פרוטוקול מס' 234

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט

ביום רביעי, ח' באב תשל"ב (19 ביולי 1972) בשעה 8.30

ג כ ח ו :

חברי הוועדה:
היו"ר י. גולדשמידט
א. אנקוריון
ד. ארזי
ט. ביבי
ט. בן-פורת
ג. האוזנר
ט. פרוש
י. קורן
י.ה. קלינגהופר

סוזמנים:
א. ידין - משנה ליועץ המשפטי לממשלה
ש. רותם - משרד הפנים
א. שפט - משרד הפנים
ג. קראפט - משרד הפנים

רשמה:
ד. בלומרוזן

ס ד ר - ה י ו ם :
חוק הדשיות המקומיות (בחירת ראש הרשות וכהונתו),
תשכ"ט-1969.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גולדשמידט:

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וכהונתו), תשכ"ט-1969

סעיף 22

היו"ר י. גולדשמידט:
נוסף לשאלות שהתעוררו בישיבה הקודמת, רצוני להעלות שאלה: באיזו מידה תהא המועצה נדרשת להוכיח, שבגלל התנהגות שאינה הולמת את מעמדו של ראש הרשות היא העבירה אותו מכהונתו. באיזו מידה ובאיזו צורה צריך אותו רוב של המועצה להוכיח את ההתנהגות שאינה הולמת. האם האיש המודח יכול להגיש צו על תנאי בבקשה לבטל את החלטה? אז, בסופו של דבר, המלה האחרונה לגבי התנהגות שאינה הולמת תהיה של בית-המשפט העליון.

ג. האוזנר:
לצורך בחינת הבג"ץ היווכחותה של המועצה צריכה להיות אלמנט מהותי. אפשר להוסיף: נוכחה המועצה, לפי ראיות שהוכחו לפניה...

י. ה. קלינגהופר:
יש פסקי דין של בג"ץ מהם עולה, שבית-המשפט העליון רואה עצמו רשאי ומוסמך לבדוק פרוטוקולים של מועצה מקומית, לבדוק את הנימוקים, הרשומים בפרוטוקולים, להחלטות המועצה, לבדוק אם הם שייכים לענין. לא יכול להיות ספק, שהחלטה כזאת של המועצה צריכה להרשם בפרוטוקול, על נימוקיה.

איני בטוח אם המלה "נוכחה" היא המלה המתאימה. בעולם המשפטי שלנו נוטים לפרש ביטוי זה כביטוי המעניק לרשות שיקול-דעת סובייקטיבי דווקא, ולא אובייקטיבי. יש להוסיף, לסען המר ספק, משהו שיבטיח שיהיה יסוד עניני-ממשי שיכול לעמוד בניקורת משפטית.

ג. האוזנר:
אחרי המלה "בהחלטה" אני מציע להוסיף: מנומקת.

ר. ארזי:
אני מסכים להצעת חבר-הכנסת האוזנר. במקום רוב של שלושה רבעים אני מציע רוב של שני שלישים.

הביטוי "נוכחה המועצה" הוא ביטוי מוצלח. אם נוסיף "בהחלטה מנומקת", תהיה דרך פתוחה לבג"ץ. כאשר בדרש אישור שר הפנים, אפשר להגיש בג"ץ כדי שהשר יבוא לנמק, אך בכל-זאת, יש להוסיף את המלה "מנומקת".

מ. בן-פורת:
סעיף זה יכול לרוקן החוק מתוכנו במידה ויהיה בו שימוש לרעה, כדי להבטיח שלא תהיינה קבוצות, שענין הדחת ראש הרשות לא יהיה לפי הסכם קואליציוני סמוי, הייתי רוצה לשאול את פרופ' ידין מה דעתו לענין הבג"ץ. האם לפי הנוסח המוצע אפשר לפנות לבג"ץ או שיש צורך לציין זאת בסעיף באופן מיוחד?

י. ה. קלינגהופר:
האם לא רצוי לקבוע בסעיף מי יכול להציע להעביר את ראש הרשות מכהונתו?

בסעיף זה יש דמיון מסויים להוראה מקבילה בחוק יסוד: נשיא המדינה - בנוגע לרוב של שלושה רבעים. שם נקבע מראש בידי מי נתונה יוזמה להצעה כזאת. פה אין תשובה לשאלה זו.

מ. ביבי:
אני מצטרף להצעת חבר-הכנסת ארזי - במקום רוב של שלושה רבעים לכתוב רוב של שני שלישים. רוב של שלושה רבעים מתוך מועצה בת 11 חברים פירושו רוב של תשעה חברים. כלומר, כמעט כל המועצה. זה דבר כמעט בלתי אפשרי.

אם יושב ראש הרשות יהיה באמת לא בסדר ויהיו לו 2-3 גוררים, האם המועצה צריכה לסבול בגלל זה? רוב של שני שלישים מספיק בהחלט. כאשר קובעים אחוז חסימה גבוה מזה, פירוש הדבר שמסאירים את ההכרעה בידי המיעוט.

ט. בן-פורת: המיעוט הזה בדרך-כלל נגד ראש העיר.

ט. ביבי: מוסרים לו את הקביעה אם ראש העיר בסדר או לא.

י. סורן: יש להשאיר רוב של שלושה רבעים ואישור שר הפנים. יש להוסיף שההחלטה צריכה להיות מנומקת. אני מציע להשאיר את הרוב של שלושה רבעים מתוך רצון למנוע אפשרות של קבוצות.

לדאגת חבר-הכנסת ביבי שהמיעוט לא ישתלט. זה לא מיעוט. מדובר בצירוף חלקים של המועצה כדי להשיג רוב מסויים. לא המיעוט יקבע.

הי"ר י. גולדשמידט: אני תומך ברוב של שלושה רבעים. בירושלים ובתל-אביב יש מועצות של 31 חברים. אם נסתפק ברוב של שני שלישים, יישארו עשרה חברי מועצה במיעוט ויכולות להיות מפלגות מיעוט לא מבוטלות שהרוב יכפה עליהן את רצונו. אם העניין כל-כך צודק, יש להגיש שלמות היחסים הפוליטיים הקיימים גם מי שאינו שייך לרוב השולט יראה בצדקת העניין.

נראית לי הצעת חבר-הכנסת האוזנר להכניס את האלמנט של החלטה מנומקת.

אני מעורר על המיבנה של השורה הראשונה של סעיף 22. יש בשורה זו שני אלמנטים שונים, כשהאחד הוא תוצאה של השני. אינני בטוח אם ההנמקה מתייחסת לשניהם או לאחד מהם. ההחלטה של המועצה מורכבת משני שלבים - האחד, התנהגות פלונית אינה הולמת ראש רשות; השני, שהתנהגות זו מקבלת משקל כזה שאינו ראוי להיות ראש רשות. יכול להיות דבר מקובל על חלק מהאוכלוסיה שאינו מקובל על הרוב; תמוה בעיני אחדים ולא בעיני אחרים. יש אולי לשנות את המיבנה של הסעיף ולכתוב: נוכחה המועצה שהתנהגותו של ראש הרשות אינה הולמת את מעמדו ומחליטה, בהחלטה מנומקת, שעל-כן אינו ראוי להיות ראש הרשות...

בית המשפט יכול לטעון: לא הוכחתם את ההתנהגות הזאת. הוא יכול גם לטעון: אמנם הוכחתם את ההתנהגות אבל לא הוכחתם למה ההתנהגות הזאת צריכה לעשותו בלתי ראוי להיות ראש עיר. לפיכך יש לחשוב אם אין צורך לשנות את המיבנה של השורה הראשונה של הסעיף.

ש. רותם: ראש רשות מקומית הגדול ביותר, אם שני שלישי חברי המועצה רוצים להדיחו - לא יוכל לנהל את המועצה. פירוש הדבר שיהיה צורך לפזר את המועצה. ראש מועצה שאינו יכול לנהל את המועצה מפריע לניהול תקיין של השירותים. לפיכך לא צריך לדקדק כל-כך בכל מלה ומלה.

ט. ביבי: כל ראש מועצה, ואין זה משנה אם נבחר בצורה אישית או לא - אם יש רוב של שני שלישים נגדו, מעמדו יהיה מעורר לחלוטין. אינני רוצה לתת לראש העיר יותר מדי משקל כאשר באמת אין לו משקל.

מיבנה הסעיף עדין מאוד. כל חוסר איזון יכול לפגוע בצד שלא צריך להיפגע.

ג. האוזנר: אנחנו מפליגים מאוד בחשיבות המעשית של הסעיף הזה. בכל הארצות יש אפשרות להעביר נושא כהונה ממשרתו. כמה פעמים זה קרה? זה לא קורה בכל יום שני וחמישי. כמעט ואין מקרה של התנהגות בלתי הולמת המביאה לידי כך שאומרים לאדם: אי-אפשר לשבת אתך ליד השולחן. לא בגלל זה קורות הדחות.

עלינו לשררין את ראש הרשות מפני אפשרות של התלקחות רוחות. אנחנו מכירים את הטמפרמנט היהודי. לפעמים מתלהבים יותר מדי מהר. בעידנא דריתחא יכולים להחליט על הדחה בטענה שאיננו ראוים לתפקידו. אולי באיזה מקום יהיו סבורים, שכיוון שאיננו מסתדר טוב עם ראשי המועצה התנהגותו אינה הולמת. אם אינו מקבל אותם יפה, אינו שומע להם ואיננו מתחשב בדעתם ובהמלצותיהם - התנהגותו אינה הולמת. עלינו להכביד על אפשרות ההעברה מכהונה אבל להשאיר אותה קיימת. אם נפתח שער לבג"ץ על-ידי דרישה להנמקה ואם נדרוש רוב רציני, פתרנו את הבעייה מעיקרה. אם אדם אחרי שנבחר איננו מבכד את משרתו ומתנהג בצורה מבישה, שאי-אפשר לסבול, יש להניח שהמועצה באמת תגייס את הרוב הדרוש.

מה פירוש הדבר שידיחו אותו מחמת התנהגות שאינה הולמת? זה, למעשה, קץ קריירה ציבורית.

י.ה. קלינגהופר: לא בכדי המציעים כאן רוצים להכביד לעומת המצב הקיים. לפי המצב הקיים, הרשות הנוכחית היא המדינה. לפיכך לא דרוש רוב כל-כך גדול. כאן המצב שונה. מי שבחר זה כלל התושבים של המקום בעוד שאנחנו נותנים למועצה את הרשות להדיחו. בתנאים מסויימים. אם נלך לפי הקריטריון של *Contrarius actus* עלינו לשלול מן המועצה כל אפשרות להדיח את ראש העיר. היינו צריכים למסור אפשרות זו לתושבים שבחרו בו. אולי לפי משאל עם מקומי. אם אנחנו כבר סוטים מן העיקרון, יש להחמיר. יש לדאוג לכך שהרוב יהיה עד-כמה שאפשר רחב. זה לא נותן למיעוט כוח מיוחד, משום שהבחירות מורכבות משני חלקים: התושב בוחר במועצה ובפתק אחר - בראש הרשות. ייתכן שאותו תושב שבחר בחבר המועצה של המיעוט נחר גם בראש העיר. על-כן אין לזהות את הדברים. לפיכך איני מייחס חשיבות לנימוק של חבר-הכנסת ביבי בקשר לכוחו המופרז של המיעוט כאשר יידרש רוב גדול.

ר. ארזי: סעיף זה אינו נוגע לכלנתריזם. היתה הצעה של חבר-הכנסת פרוש בנוגע לכלנתריזם. כנגד כלנתריזם היתה הצעה לדרוש רוב של שני שלישים. היתה אפילו נטייה בוועדה לקבל הצעה זו כהצעה פשוטה, כי על-ידי זה אפשר למנוע כלנתריזם. בכל זאת, יש הבדל בין רוב רגיל לרוב של שני שלישים. סעיף זה איננו בא לתת תשובה לבעיית הכלנתריזם.

מדובר כאן בבחירה אישית, באדם שנבחר ברוב. אבל, יכול להיות שהרוב טעה. הרוב חשב שהאיש מתאים ולאחר-מכן נתברר שהיה מקה-טעות. השאלה היא איך אפשר לשנות זאת.

יש רק שתי רשויות בהן יש 31 חברים - ירושלים ותל-אביב. זאת-אומרת, אי-אפשר להביא רשות בת 31 חברים כדוגמה. ברוב הרשויות יש בין 11 ל-21 חברים. הדוגמה שנתן חבר הכנסת ביבי, של מועצה בת 11 חברים, יותר רלוונטית. נראה מה הפדופורציות ואם ניתן בכלל להשיג רוב של שלושה רבעים. ניקח לדוגמה מועצה בת 15 חברים. שני שלישים - עשרה חברים; שלושה רבעים - 12 חברים.

י.ה. קלינגהופר: לא צריך להיות קל להדיח.

ר. ארזי: לא רק רוב מיוחד נדרש. נדרשת גם הנמקה וכן אישור שר הפנים. כן יש אפשרות של בג"ץ. ברוב של שלושה רבעים להעביר אדם המתנהג התנהגות שאינה הולמת - זה כמעט בלתי אפשרי. ברוב הרשויות יש מועצות עד 15 חברים. רק ב-7 רשויות יש מועצות עם מספר גדול יותר של חברים.

היו"ר י. גולדשמידט: ב-7 רשויות אלה יש 80% של האוכלוסיה. האם אתה מעדיף שיטה מסויימת בגלל 20% של האוכלוסיה?

ר. ארזי: לפי הגיון זה, מספיק להסדיר את העניינים ב-3-4 עיריות - ירושלים, תל-אביב, חיפה ורמת-גן. נעדיף אלה יש 80% מתושבי מדינת-ישראל. חבר-הכנסת דפאל הציג בשעתו הצעה כזאת. הצעתו לא נתקבלה.

מגמת סעיף זה אינה אנטי-כלנתריסטית.
מגמת סעיף זה היא לתת אפשרות להעביר מכהונתו אדם שהתנהגותו אינה הולמת.
אחרת יהיה צורך לסבול ממנו עד סוף הקדנציה.

י. ה. קלינגהופר: התושבים שבחרו בו הם שיסבלו.

ג. ארזי: הציבור טועה לפעמים.

מ. פרוש: סעיף זה נועד למקרים יוצאים-מן-הכלל.
מאחר שנדרש אישור שר הפנים, לא מדובר
במקרה של כלנתריזם. מאידך גיסא, איני חושב שיש צורך בהגבלה הנוספת
של רוב של שלושה רבעים. יכול להיות מקרה שהוא נמנה על סיעה קטנה
המהווה שלישי, שתחפה עליו. לפיכך אני מציע להסתפק ברוב של שני שלישיים.

יש לקבוע שההדחה יכולה להעשות רק בישיבה
שנקבעה שבוע ימים מראש, ושהענין ייכתב בסדר-היום לאותה ישיבה.

מה פירוש "התנהגות שאינה הולמת"?
כל חוג יכול לפרש זאת אחרת. אני הייתי אומר, שיהודי שאוכל בתשעה
באב פתנהג בדרך שאינה הולמת. אחר יחשוב להיפך. עלינו לתת דעתנו
למשמעות של התנהגות שאינה הולמת.

א. אנקוריון: אתמוך בסעיף 22 כפי שבחברת הכחולה.
יש לזכור שלפני סעיף 22 יש סעיף המדבר
על העברה מכהונה מחמת קלון. זו קטגוריה ברורה. כאשר מדובר על התנהגות
שאינה הולמת - בשום ספר חוקים לא כתוב מה זו התנהגות שאינה הולמת.
תמיד יש לפרש זאת לפי הנסיבות. יש רצון, שאם ראש עיר מתנהג בדרך שאינה
הולמת, שתהיה אפשרות להעבירו מכהונתו. כל החוק הזה נדרש, במידה
לא קטנה, נגד מכת הכלנתריזם, כנגד האפשרות הקלה להעביר ראש עיר
משום שאינו מוצא חן בעיני משהו או מחמת קבוצה. אין להקל על כך.
כאשר נדרש רוב של שלושה רבעים, פירוש הדבר, שבעקרון משאירים את האפשרות
להעבירו מכהונתו, אבל, לא מקילים אלא מכבידים. ברור גם, שכדי לקבל
רוב של שלושה רבעים אדם צריך להתנהג התנהגות שאינה הולמת גם לפי
השקפת החברים שתמכו בבחירתו וגם לפי השקפת אלה שלא תמכו בבחירתו.
פירוש הדבר שהתנהגותו באמת תהיה כזאת שבאופן סביר אי-אפשר יהיה לחלוק
על-כך שאדם זה מתנהג התנהגות שאינה הולמת.

א. יריין: לא אתייחס לשאלה של רוב של שני שלישיים
או שלושה רבעים. הועדה צריכה להחליט
בקשר לכך.

אתייחס לנקודות אחרות שהתעוררו כאן.
גם אני מצטרף להצעה להוסיף את המלה "מנומקת". בזה יש תשובת-מה
לשאלה של חבר-הכנסת בן-פורת אם צריך להזכיר את האפשרות לפנות לבית המשפט.
האפשרות קיימת מתוקף החוקים. הוסיפת המלה "מנומקת" מבליטה את האופי
של ההחלטה הנתונה לביקורת של בג"ץ, אם כי זה לא אפקטיבי, כי אם בית
המשפט יחליט שההחלטה לא היתה בסדר האם ימשיך להיות ראש עיר? על-כל-פנים,
המלה "מנומקת" מדגישה ומבליטה זאת. היא גם נחוצה, כי איני בטוח
אם ההחלטה צריכה להיות מנומקת אם לא נדרוש זאת באופן מיוחד. חוק
ההנמקות שקיבלנו בנוגע לפעולות מינהליות לא היה חל על זה. מבחינה
זו כדאי להוסיף מלה זאת.

חבר-הכנסת קלינגהופר שאל אם לא כדאי
לכתוב מי יכול ליזום הצעה כזאת. הדוגמה שבחוק יסוד: נשיא המדינה
אינה מתאימה כאן. יציע מי שמציע הצעות במועצה. מי שיכול להציע
הצעות אחרות יוכל להציע גם זאת.

אני תומך בהצעת חבר-הכנסת פרוש לדרוש
בפירוש ישיבה מיוחדת. לא הייתי מרבה בפרטים טכניים, אבל, פרט אחד
הכרחי, והוא שההחלטה תתקבל בישיבה מיוחדת, כלומר, ישיבה שנתכנסה
במיוחד לענין זה. אחרת, באמת יכול לקרות, שתוך הישיבה, כאשר מתרגזים
על ראש הרשות, קם אחד ואומר: בואו נחליט. כולם מתלהבים ומחליטים

להדיח את ראש הרשות. זה לא יכול להיות. יש לקבוע לשם כך ישיבה מיוחדת.

אני עובר לנקודה שנגע בה יושב-ראש הועדה, לענין המיבנה ההגיוני של הסעיף. קודם חשבתי שהנוסח הכחול עונה על הדרישות. הגעתי למסקנה שיש מקום לשינוי. המלה "נוכח" מתאימה מאוד. מלה זו מראה שזו לא סתם החלטה. אני נוכח, כאשר יש לפני חומר. אי-אפשר להוסיף "על-פי ראיות שהובאו לפני", כי היא לא שומעת עדים וזה לא ענין של דיני ראיות, שראיה זו אפשר להביא ואחרות - לא. "נוכח" פירושו הדבר שהיה יסוד עובדתי שעל-פיו יכלה להגיע למסקנה שהתנהגות אינה הולמת. המלה "נוכח" אינה מתאימה לענין של העברה מכהונתו. לפיכך יש לבנות את הסעיף בצורה כזאת: נוכח המועצה שהיתה התנהגות שאינה הולמת את מעמדו של ראש העיר ומצאה שמשום כך אינו ראוי לכהונתו. ממיבנה זה נובעת מסקנה נוספת: למחוק את החלק השני. המועצה צריכה להירובח שהיתה התנהגות שאינה הולמת ראש רשות. אם היא מצאה זאת ושלשה רבעים היו בעד ההצעה להעבירו מכהונתו, אינה צריכה עוד, באופן מיוחד, למצוא ממצא לפיו אינו ראוי לכהונתו. זה כלול באופן אוטומטי בהחלטה. אם נכניס שני נתונים שאחד מהם אינו צריך לבוא בתור נתון מיוחד, נסבך דיונים אפשריים בבית המשפט.

לשאלה מדוע לא הגדרנו "התנהגות שאינה הולמת מעמדו של ראש רשות", שאלת חנר-הכנסת פרוש - זה לא מוגדר בשום חוק. באותם חוקים שזה מופיע, אין דבר כזה שחוק מהתנהגות צריך עוד למצוא שאיננו ראוי לכהונתו. משום כך, העדת היושב ראש במקומה. יש להסתפק באותם פרטים ונתונים ההכרחיים לסעיף.

ש. רותם: יש להוסיף, שמעיף 22 חל דק על ראש רשות שנבחר לפי סעיף 2 של החוק.

א. ידין: סעיף 2 חל על כל הסעיפים.

ש. רותם: זה לא ברור. בסעיף 24 מדובר על אפשרות אחרת.

י.ה. קלינגהופר: איך מדיחים ראש עיר שנבחר על-ידי מועצה?

ש. רותם: יש הוראה בענין זה בחוק הקיים.

י.ה. קלינגהופר: איפה כתוב שהוראה זו תישאר בתוקף?

ש. רותם: אין שום הוראת ביטול.

צריך להוסיף בסעיף, שהדיון בהדחה וההחלטה עליה צריכים להיות בישיבה מיוחדת שתוקדש לענין זה. כמו-כן, יש לכתוב שהישיבה לא תהיה פומבית. לדעתי, דיון כזה לא צריך להיות פומבי. יש לכתוב שראש הרשות חייב לכנס את חברי המועצה לישיבה לפי דרישה של רוב חברי המועצה.

א. ידין: איך מכנסים היום לישיבות הדחה?

ש. רותם: בחוק, כפי שהוא כיום, יש חור. לפיכך אני מציע לכתוב זאת במפורש. יש להוסיף, שאם לא עשה זאת ראש הרשות תוך 14 יום, יכולים חברי המועצה לקרוא לישיבה ולקבוע מי ינהל אותה. אם רוצים לקיים ישיבה כזאת, על-פי-רוב ראש המועצה לא יבוא לישיבה.

בסעיף כתוב "לאחר שנתנה לו הזדמנות להשמיע דברו". אם לא מופיע לישיבה, יטען שלא ניתנה לו הזדמנות להשמיע דברו. לפיכך יש לפרט בסדר היום לאותה ישיבה, שיש הצעה להדחה וכן תינתן תשובת ראש העיר להצעה זו. אם הדבר לא ייכתב במפורש, יטען: לא ניתנה לי הזדמנות להשמיע דברי.

היו"ר י. גולדשמידט:

יש איזו טאוטולוגיה כאשר מדובר בסעיף על "אינו ראוי לכהונתו" ועל "התנהגות שאינה הולמת". אם אומרים "התנהגות שאינה הולמת" הרי זה כמעט כמו לומר "אינו ראוי לכהונתו". לפיכך אני מקבל את הצעת התיקון של פרופ' ידין. אפשר לכתוב: נוכחה המועצה כי בראש הרשות נמצאה התנהגות שאינה הולמת את מעמדו של ראש הרשות... אפשר לוותר על "אינו ראוי לכהונתו".

מ. בני:

יש להשאיר את שני החלקים. ההתנהגות שאינה הולמת צריכה להיות עד כדי כך,

שאינו ראוי לכהונתו.

א. אנטוריון:

אם ידובר רק על התנהגות שאינה הולמת, אפשר יהיה לחשוב שמדובר בהתנהגות חד-פעמית. התוספת מראה שזו התנהגות שנמשכת.

ר. ארזי:

גם אני סבור שהתוספת "אינו ראוי לכהונתו" מראה שאין זו התנהגות חד-פעמית.

א. ידין:

לא היתה הצעה להחליף את המלה "התנהגות" במלה "מעשה".

היו"ר י. גולדשמידט:

אני מציע נוסח כזה: נוכחה המועצה כי ראש הרשות מתנהג בדרך שאינה הולמת מעמדו והחליטה, בהחלטה מנומקת, שעל-כן אינו ראוי לכהונתו, ושאינה היא להעבירו מכהונתו.

א. ידין:

יהיה צורך בשתי החלטות. אפשר לבסח זאת כך, שלא יהא צורך בשתי החלטות.

היו"ר י. גולדשמידט:

אני רואה שהועדה מסכימה להצעתו.

מר רותם הציע לקשור סעיף זה לסעיף 2. דהיינו להחיל את הסעיף על מי שנבחר בבחירות אישיות. לא בכל סעיף כתבנו שהוא חל על מי שנבחר לפי סעיף 2.

מ. בן-פורת:

פעם סברתי שיש לתת מעמד נחות לראש רשות שנבחר על-ידי המועצה בניגוד לראש רשות שנבחר על-ידי הציבור. אנשי השלטון המקומי אמרו, שיש לתת לשניהם אותן סמכויות. אני מקבל את דעת השלטון המקומי, ביחוד כאשר סעיף זה מדבר על התנהגות שאינה הולמת.

ש. רותם:

לפי הצעתי, מי שנבחר על-ידי הציבור, יש צורך ברוב של שלושה רבעים להדחתו. מי שנבחר על-ידי המועצה, רוב חברי המועצה יכול להדיחו. רוב חברי המועצה בחרו בו ורוב חברי המועצה יכולים להדיחו.

ר. ארזי:

חוק זה חל רק על אלה שנבחרו לפי סעיף 2.

היו"ר י. גולדשמידט:

בסעיף 8 יש שתי אפשרויות. מר רותם טוען שאם נשאיר את הסעיף כפי שמוצע, תיווצר סתירה, יהיו שתי הוראות שונות בשני חוקים. לפי החוק הזה יודש רוב של שלושה רבעים ובפקודה אחרת נאמר, שלהדחתו של אדם שנבחר על-ידי המועצה דרוש רוב רגיל.

א. ידין:

מר רותם צדק לגופו של ענין, אבל, לא בהצעתו לכתוב בסעיף 22 חל רק על אלה שנבחרו על-ידי הציבור. יש שני סוגי ראשי ערים - ראש עיר שנבחר לפי חוק זה, בין שנבחר במהלך הראשון ובין שהמועצה אחז-כך מחליטה על בחירתו בהתאם לסעיף 8. יש אפשרות אחרת, במקרה שראש העיר לא נבחר על-ידי הציבור, לא במישרין ולא בעקיפין, כי אם על-ידי המועצה. העובדה שסעיף 22 חל

רק על ראש עיר שנבחר לפי חוק זה אינה מצוחדת לסעיף 22. כלום מישהו רצה לתת זכות וטו, הקיימת בסעיף 11, לראש עיר שנבחר על-ידי מועצה? כל הסעיפים המיוחדים בחוק הזה צמודים לבחירה המיוחדת של ראש העיר. עוד נגיע לפרובלמטיקה מה משתנה בחוק הכללי ומה נשאר בו.

ג. ארזי: גם לפי חוק זה יש אפשרות שייבחר ראש עיר על-ידי המועצה - בסעיף 24.

א. ידין: לראש עיר שנבחר לפי סעיף 24 אין זכות וטו, אין מספר מוגבל של סגנים וכו'.

ג. האוזנר: אני חושב אחרת.

היו"ר י. גולדשמידט: אני שמח ששאלתי את שאלתי. כנראה שגם אצל חברים אחרים היתה איזו אי-הבנה. מסקנת דבריו, פרופ' ידין, היא, שכאשר נגיע לסעיף 24 נגביל אותו למקרים מסויימים ולא נחיל אותו על כל החוק, כפי שאתה מבין בסעיף 22 חל על כל החוק. אתה עומד להציע שראש עיר שנבחר לפי סעיף 24 לא יחולו עליו סעיפים אלה ואלה. לפי דעתך, סעיף 22 חל על כל ראש עיר המכהן לפי סעיף 2 ו-8 כאחד.

י. ה. קלינגהופר: כדי להבטיח את הבלעדיות של הפירוש של פרופ' ידין, צריך לקבוע את הדבר בהוראה מפורשת בחוק.

א. ידין: בהחלט. אחרת תמיד נתווכח על-כך.

י. ה. קלינגהופר: יש לכתוב, שכל מקום שנאמר ראש עיר או ראש רשות, הכוונה היא לראש עיר או ראש רשות שנבחר בהליכים אלה. אם לא נכתוב זאת, זה כולל ראש רשות שנבחר לפי סעיף 24.

א. ידין: אני מסכים בהחלט. אני רק אומר, שהכוונה היתה תמיד, שהוטו שמור לאלה ולא ניתן לאלה.

י. ה. קלינגהופר: יש צורך לקבוע הוראה כזאת.

היו"ר י. גולדשמידט: אני מציע להחליט על כך כאשר נדון בסעיף 24. אני מוכן להצביע על הרוב הדרוש.

ה צ ב ע ה

בעד רוב של 2/3 - 2

בעד רוב של 3/4 - 5

ההצעה שהחלטה תהיה ברוב של שלושה רבעים נתקבלה.

(הסתייגות לחבר-הכנסת ארזי)

י. ה. קלינגהופר: לגבי זימון ישיבה מיוחדת, אני מציע נוסח דומה לנוסח הקיים בחוק יסוד: נשיא המדינה: "דיוני המועצה לפי סעיף זה ייערכו בישיבה שנועדה לענין זה בלבד או בישיבות סמוכות זו לזו שנועדו כאמור".

היו"ר י. גולדשמידט: מאחר שכמה חברים יצאו, איננו יכולים להמשיך בדיון.

הישיבה ננעלה בשעה 10.45